

Žalobce byl od 1. ledna 1876 zaměstnán na velkostatku žalovaného jako hajný a setrval tam ve službě až do 30. března 1921, kdy vstoupil do výslužby a pobíral na základě pensijního statutu žalovaného ročně 509 Kč 08 h na hotovosti a mimo to naturální požitky: 4 q žita, 4 m³ dříví, 6 q brambor a měl deputátní byt. Žalobě, již domáhal se placení zaopatřovacích požitků dle třetí skupiny tabely a kromě toho plnění naturálních dávek, vyhověl s o u d p r v é s t o l i c e potud, že přiznal mu požitky třetí skupiny, do nichž však započítal dosavadní naturální požitky. O d v o l a c í s o u d k odvolání žalobcovu napadený rozsudek potvrdil. N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Přiznati žalobci, jak se toho domáhá, zaopatřovací požitky ve výši zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. a kromě toho přiznati mu také nárok na naturalie, které dostává od žalované bez započtení do peněžité podle pensijních stanov mu náležející pense, bylo by více, než nač zákon zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém pozemkovém majetku upravil. Více však než tato míra požitků přísluší jmenovaným zaměstnancům podle §u 8 uvedeného zákona toliko, jsou-li smluvené nebo vyplácené požitky vyšší, než požitky zákonem upravené. Že by však smluvené pensijními stanovami nebo mu vyplácené požitky byly vyšší než zákonem upravené, žalobce před prvním soudcem netvrdil. Podle jeho údajů činily jeho peněžité požitky podle pensijních stanov 509 Kč 08 h, naturalie, to jest obilí, dříví, brambory a byt činily dle odhadu 1.050 Kč. Tvrdí-li žalobce, ale až v oprávněném řízení, že by mu správně podle pensijních stanov náleželo na peněžité pensi 2.160 Kč ročně a že, počítají-li se k tomu naturalie mu poskytované, jež se dle stanov do pense nezapočítávají, činila by jeho pense podle stanov více, než kolik činí zaopatřovací požitky podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., když se započítávají a z nich srážejí naturalie, jest k tomu, nehledíc k opožděnosti (§ 482 c. ř. s.) tohoto tvrzení, uvést, že bylo na žalobci, by se domáhal zvýšení svých zaopatřovacích požitků na míru mu dle stanov náležející, toho že však neučinil. Zákonem ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. upravené zaopatřovací požitky tvoří úhrnnou míru požitků, která zaměstnancům podle zákona přísluší. Pobírá-li již zaměstnanec nějaké požitky, nutno je od zákonem stanovené částky odpočítati a zaměstnanec má nárok na doplatek. Odvolací soud vycházel tedy v tomto sporu ze správného názoru, právem od přiznaných žalobci podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. zaopatřovacích požitků odpočítává pobírané naturalie a výtku nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) není opodstatněna.

Čís. 4543.

Válečné půjčky jest pojatai do pozůstalostního inventáře hodnotou ke dni zůstavitelova úmrtí.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1925, R I 1085/24.)

Pozůstalostní soud pojal do inventáře válečné půjčky v hodnotě 100 K nom. ku 12 Kč. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Do srovnalých rozhodnutí nižších soudů lze si podle Šu 16 nesp. říz. s úspěchem stěžovati jen za předpokladů v tomto Šu uvedených. Z těchto předpokladů uplatňuje stěžovatelka zřejmou nezákonnost, kterouž spatřuje v tom, že válečné půjčky, v pozůstalosti se nalézající, ač prý jsou bezcenný, pojaty byly soudem do inventáře v hodnotě 100 K nom. 12 Kč, leč neprávem. Podle konaného šetření a došlého v něm soudu sdělení pražské bursy měly rakouské a uherské válečné půjčky ke dni úmrtí zůstavitele hodnotu shora uvedenou a, ježto inventář podle Šu 97 nesp. říz. má býti úplným a pravým soupisem zůstaveného jmění a má jasně uváděti cenu tohoto jmění ke dni úmrtí, nebyl nižšími soudy zákon porušen, když válečné půjčky pojaty byly do inventáře (§§ 109 a 113 nesp. říz.) cenou svrchu uvedenou. Na tom by se ničeho neměnilo, i kdyby válečné půjčky se zatím staly bezcennými (srovnej § 167 nesp. říz.), což stěžovatelka sice tvrdí, s čímž však proto souhlasiti nelze, ježto jest ještě možno (čl. XXXIV. vládn. nař. ze dne 13. prosince 1924, čís. 276 sb. z. a n.) válečných půjček použití k upsání čtvrté státní půjčky a tím hodnotu jich, byť i ne v nominální výši zachovati.

Čís. 4544.

Příslušnost zemského soudu v Praze vztahuje se pouze na nároky z veřejnoprávních poměrů vnitrostátních, ať již je uplatňují příslušníci Čs. státu nebo cizinci, nikoliv i na nároky, mající svůj původ ve veřejnoprávních poměrech mezistátních.

Uplatňována-li v žalobě »náhrada za užívání vozů« a později uplatňován nárok z obohacení, jde o pouhou změnu právní konstrukce, nikoliv žalobního důvodu.

Používání železničních vozů nástupnickými státy, mají-li vozy domiciil v jiném státě, než v tom, který jich používá.

I nároky soukromých podnikatelů drah na náhradu za používání vozidel nástupnickými státy jsou poukázány na dohodu v Portorose ze dne 23. listopadu 1921. Dohoda ta nebyla dosud u nás vyhlášena ve sbírce zákonů a nařízení.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1925, Rv I 1545/24.)

Žalující vídeňská firma, jež byla vlastně filiálkou firmy bukareštské, domáhala se na československém eráru náhrady za to, že československými státními drahami bylo používáno jejích železničních vozů a to jednak 15 vozů, jež byly bývalým c. k. místodržitelstvím v Praze ze dne 21. května 1918 najaty, jednak 33 vozů, jež byly ministerstvem železnic dne 31. října 1919 zabrány. K námitce nepřipustnosti pořadu práva